



## Құрметті студент!

2017 жылы «Әлеуметтік ғылымдар, экономика және бизнес - 1» бағытындағы мамандықтар тобының бітіруші курс студенттеріне Оқу жетістіктерін сырттай бағалау 4 пән бойынша өткізіледі.

Жауап парақшасын өз мамандығыңыздың пәндері бойынша кестеде көрсетілген орын тәртібімен толтырыңыз.

Мамандық шифры	Мамандықтың атауы	Жауап парағының 6-9 секторларындағы пәндер реті
5B050400	«Журналистика»	1. Қазақ журналистикасының тарихы 2. Қазіргі журналистиканың жанрлық түрі мен қызметі 3. Телерадиожаурналистика 4. Интернет – журналистика және жаңа медиа

- Сұрақ кітапшасындағы тестер келесі пәндерден тұрады:
  - Қазақ журналистикасының тарихы
  - Қазіргі журналистиканың жанрлық түрі мен қызметі
  - Телерадиожаурналистика
  - Интернет – журналистика және жаңа медиа
- Тестілеу уақыты – 180 минут.  
Тестіленуші үшін тапсырма саны - 100 тест тапсырмалары.
- Тандаған жауапты жауап парағындағы пәнге сәйкес сектордың тиісті дөңгелекшесін толық бояу арқылы белгілеу керек.
- Есептеу жұмыстары үшін сұрақ кітапшасының бос орындарын пайдалануға болады.
- Жауап парағында көрсетілген секторларды мұқият толтыру керек.

6. Тест аяқталғаннан кейін сұрақ кітапшасы мен жауап парағын аудитория кезекшісіне өткізу қажет.

7. - Сұрақ кітапшасын ауыстыруға;

- Сұрақ кітапшасын аудиториядан шығаруға;

- Анықтама материалдарын, калькуляторды, сөздікті, ұялы телефонды қолдануға

**қатаң тиым салынады!**

8. Студент тест тапсырмаларында берілген жауап нұсқаларынан болжалған дұрыс жауаптың барлығын белгілеп, толық жауап беруі керек. Толық жауапты таңдаған жағдайда студент ең жоғары 2 балл жинайды. Жіберілген қате үшін 1 балл кемітіледі. Студент дұрыс емес жауапты таңдаса немесе дұрыс жауапты таңдамаса қателік болып есептеледі.

**Қазақ журналистикасының тарихы**

1. Ежелгі көне түркі жазба ескерткіштері:

- A) «Асар»
- B) «Құтлығ қаған»
- C) «Күлтегін»
- D) «Иолығ-тегін»
- E) «Тоныкөк»
- F) «Мойын Чор»

2. Ежелгі үйсін жазба ескерткіштерін зерттеуші ғалымдар:

- A) М. Томаков
- B) Т. Досанов
- C) Қ. Бекхожин
- D) А. Аманжолов
- E) Ғ. Айдаров

3. Алғаш «Түрік қағанаты» мемлекетін орнатқан Бумын қаған:

- A) ҮІ ғасырда түркі тайпаларының басын қосты
- B) Білге қаған, Күлтегіндердің ұлы бабасы
- C) Қазақ ертегілерінің басты кейіпкері
- D) 684 жылы туып, 734 жылы қайтыс болды
- E) Солтүстік Монғолия аумағында жаңа Түрік мемлекетін орнатты
- F) Массaget тайпасының көсемі

4. Соғыстан кейінгі жылдары «Әдебиет және искусство» (1946–1950) журналында жарияланған көркем әдебиеттің жанрлық түрлері:

- A) новелла
- B) өлең
- C) роман
- D) поэма
- E) поэзия
- F) шығарма
- G) эссе

5. «Қазақ» газетінің бағытын жалпы жұртқа танытуға жәрдемдескен басылымдар:

- A) Большевиктік «Орал» газеті
- B) «Жас азамат»
- C) «Тәржіман»
- D) «Фикер»
- E) «Бірлік туы»
- F) «Қазақстан»

6. Мұхтар Әуезовтың «Абай» журналында жарияланған мақалалары:

- A) «Обадан сақтану»
- B) «Ұлтты сүйю»
- C) «Қайткенде адам боламыз»
- D) «Оқушыларға өтініш»
- E) «Жастар ұйымдарына «Ашық хат»
- F) «Қазақ әйелдері туралы»
- G) «Жанды мәселе»

7. Қазақ журналистикасындағы жанрлар эволюциясының тарихи құрылымдық жағынан өзгеруіне әсер еткен факторлар:

- A) сықақ бұрыштары сатираны түрлендіре түсті
- B) коммуникациялық техниканың дамуы әсер етті
- C) баспасөз бетінде «таптық күрес» орын алды
- D) халық ағарту мәселесі жолға қойылды
- E) педагогикалық әдістемелік тәсілдер көрініс тапты
- F) ғылым мен мәдениет саласында саяси науқан бой алды

8. Қазіргі қазақ публицистикасының тарихын зерттеуші ғалымдар:

- A) Б. Сердәлі
- B) Б. Майтанов
- C) Р. Шәріпқызы
- D) Ө. Әбдіманов
- E) Қ. Сақ
- F) Б. Жақып

9. Ежелгі руникалық жазулардың V-VII ғасырда пайда болғандығын дәлелдейтін деректер:

- A) Абайдың «Біреп сөз қазақтың қайдан шыққандығы туралы» тарихи зерттеу мақаласы
- B) «Қозы Көрпеш - Баян сұлу» жыры
- C) Есік қорғанындағы Алтын адам жанынан табылған күміс тостағандағы жазу
- D) Домалақ ана кесенесі
- E) Талас өзені бойындағы үйсін жазба ескерткіштері
- F) Жиренше шешен туралы аңыздар
- G) Күлтегін, Тоныкөк жазулары

10. Профессор Темірбек Қожакеевтің ғылыми еңбектері:

- A) «Қазақ журналистикасы»
- B) «Қазақ публицистикасының даму жолдары»
- C) «Сара сөздің сардарлары»
- D) «Қазақ баспасөзінің даму жолдары»
- E) «Көк сеңгірлер»

11. «Тәржіман» (1883 - 1918) газетіндегі қазақ халқының мәдениеті мен тарихы туралы жазылған мақалалар:

- A) «Алаштың тұңғыш құрбаны» (1918)
- B) «Тұтас халықтың қырғыны» (1908)
- C) «Мұсылман съезі» (1883)
- D) «Қазақ тіл білімінің библиографиялық көрсеткіші» (1883)
- E) «Жалпы Сібір съезі» (1887)
- F) «Үшінші дума һәм қазақ» (1907)

12. Ы. Алтынсариннің егіншілік пен отырықшылықты насихаттайтын мақалалары:

- A) «Кеңесіп пішкен тон келте болмас»
- B) «Зарландым»
- C) «Қыпшақ Сейіткүл»
- D) «Атымтай Жомарт»
- E) «Қазақ даласының бүгінгі келбеті»

13. Ахмет Байтұрсынұлы «Тәржіманның» балалары» деп атаған басылымдары:

- A) «Еңбек туы» газеті
- B) «Сарыарқа» газеті
- C) «Дұрыстық жолы» газеті
- D) «Мұқбір» газеті
- E) «Қазақ» газеті
- F) «Тіршілік» газеті
- G) «Ұшқын» газеті

14. Ахмет Байтұрсынұлының (1911 - 1926) қазақ баспасөзінде көтерген мәселелері:

- A) жер мәселесі
- B) отарлау саясаты
- C) діл
- D) тіл
- E) әдебиет
- F) құқық
- G) оқу-білім

15. «Қызыл Қазақстан» (1927) журналында жарияланған әдеби шығармалар:

- А) Ә. Нұршайықов. «Ақиқат пен аңыз»
- В) Б. Майлин. «Шұғаның белгісі»
- С) М. Әуезов. «Қорғансыздың күні»
- Д) З. Қабдолов. «Сөз өнері»
- Е) Ғ. Мұстафин. «Ой мен тіл»
- Ғ) Ш. Құдайбердиев. «Толстой шәкіртімін»

16. «Отан үшін ұрысқа» (1944) газетінің өндіріс салаларына арналған тақырыптары:

- А) социалистік жарыс
- В) ауыл шаруашылығы
- С) түсті металлургия
- Д) өркениет
- Е) металлургия
- Ғ) мұнай

17. Алғашқы майдандық газеттердің басшылары:

- А) Әбу Сәрсенбаев
- В) Ғаббас Қабышев
- С) Оспанхан Әубәкіров
- Д) Үмбетбай Уайдин
- Е) Шона Смаханұлы

18. «Білім және еңбек» («Зерде») журналының алғашқы сандарын шығаруға қатысқан ғалым-публицистер:

- А) Бейсенбай Кенжебаев
- В) Шәмшидин Әбдіраманов
- С) Шоқан Уәлиханов
- Д) Махмұд Қашғари
- Е) Мұқан Төлебаев
- Ғ) Ахмет Жұбанов

19. «Жалын» журналының (1969) алғашқы шығарушылары:

- А) Ғабит Мүсірепов
- В) Сәбит Мұқанов
- С) Ерғали Алдоңғаров
- Д) Ғабиден Мұстафин
- Е) Камил Мұттығұлұлы

20. Ежелгі көне түркі жазба ескерткіштерін зерттеген қазақ ғалымдары:

- A) М.Жолдасбеков
- B) М.Томанов
- C) Ғ.Айдаров
- D) Н.Келімбетов
- E) С.Негимов
- F) А.Аманжолов
- G) С.Қандабалов

21. Қорабай Жапановтың «Дала уәлаятының газетінде» жазған публицистикалық мақалалары:

- A) «Ғылым, оқудың қажет екенінің баяны»
- B) «Ескерткіштен бір бөлек»
- C) «Атымтай Жомарт»
- D) «Өнегелі мұғалім»
- E) «Қазақтар өздерінің балаларын қалайша оқытатұғындарының баяны»

22. Қайта құру жылдарында жарық көрген «Өркен» газеті:

- A) қазақ студенттеріне арналған алғашқы басылым
- B) 1988 жылы қаңтар айында жарық көрді
- C) редакторларының бірі Сарбас Ақтаев болды
- D) тұңғыш саны Қазан төңкерісінің 70 жылдығына арналды
- E) «Дала дидары» газетінің қосымшасы ретінде жарық көрді

23. 1951 жылы идеология қайраткерлерін «ұлтшылдықпен күрес» науқаны үшін пайдаланған беделді республикалық басылымдар:

- A) «Казахстанская правда» газеті
- B) «Айқап» журналы
- C) «Лениншіл жас» газеті
- D) «Алаш» газеті
- E) «Правда» газеті
- F) «Жас азамат» газеті
- G) «Отан қорғауда» газеті

24. «Жалын» журналы авторларының бірі Қадыр Мырза - Әлидің публицистикалық және әдеби-сын еңбектері:

- A) «Елең-аландағы дүбір»
- B) «Сүйінші»
- C) «Пірім»
- D) «Болмыспен бетпе-бет»
- E) «Жас прозаиктер мен жастар образы»

25. 1991 жылы жарық көрген «Қазақ тілі мен әдебиеті» журналының негізгі тақырыптары:

- A) «Қазақ тілі аудиториясында»
- B) «Қызықты грамматика»
- C) «Қайта құру көкжиегі»
- D) «Серке сөз»
- E) «Ата дәстүр»
- F) «Білгенге маржан»
- G) «Шежіре тарих»

**Қазақ журналистикасының тарихы  
ПӘНІ БОЙЫНША  
СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ**



**Қазіргі журналистиканың жанрлық түрі мен қызметі**

1. Әңгімелесуге тән қасиеттер:

- A) Сұрақтардың қатаң бекітілген кезегі
- B) Ақпарат алу әдісі
- C) Журналисттің кейіпкермен сұхбаты
- D) Аудиторияны зерттеу әдісі
- E) Диктордың эфирдегі сөзі

2. Б.В. Стрельцовтың пікірінше есеп түрлері:

- A) Маусымдық
- B) Кеңейтілген
- C) Күнпарақтық
- D) Токсандық
- E) Халықаралық

3. Қазіргі ток-шоудың жанрлық бастау-бұлағы:

- A) Пікірталас
- B) Сауалнама
- C) Репортаж
- D) Дауыс беру
- E) Корреспонденция
- F) Эссе

4. А.Н. Луктың пікірінше туындыгер ақыл-ой қабілетіне:

- A) Көбейту
- B) Ажырату қабілеті
- C) «Тұтастыру» қабілеті
- D) Ұлғайту
- E) Тарату қабілеті
- F) Қысқарту
- G) Тарату

5. Талдамалы жанрлардың сипаты:

- A) Әзіл
- B) Сарказм
- C) Сатира
- D) Сарапшы пікірін беру
- E) Әсерлілігі
- F) Ирония
- G) Сарапатама

6. Журналист, қоғам және мемлекет қайраткері Кәкімжан Қазыбаевтың даңқты кейіпкерлері:

- А) Ыбырай Жақаев
- В) Кәмшат Дөненбаева
- С) Шығанақ Берсиев
- Д) Бауыржан Момышұлы
- Е) Төлеген Тоқтаров
- Ғ) Қасым Аманжолов

7. Фельетонның жанрының белгілері:

- А) Әдістемелік
- В) Ақпараттық
- С) Құпия
- Д) Публицистикалық
- Е) Сатиралық
- Ғ) Көркемдік

8. Ш. Мұртаза мен К. Смаиловтың жазысқан хаттарына орай соғыс мүгедегі Жағыпар Жүнісжанұлының пікірлері:

- А) Шындықты кез келген жерде айта берудің керегі жоқ
- В) Зор ғылыми атақты оп-оңай алатындар көбейіп барады
- С) Шындықты баспасөз бетінде әйгілеу әркімнің қолынан келе бермейді
- Д) Ғалымдар саны көбейсе, оның сапасы да артады
- Е) Бауыржан Момышұлы бағаланбады

9. В.В. Ворошилов «қатқыл» лидке:

- А) Ырғақты лид
- В) Тармақты лид
- С) Жапырақ лид
- Д) Баяндау лид
- Е) Каламбур (құлпырту) лиді

10. В.В. Ворошиловтың зерттеулеріндегі «қатқыл» лид түрлері:

- А) Лид-арал
- В) Жалғыз бас лиді
- С) Детальды лид
- Д) Лид-ілгек
- Е) Лид-адырна

11. Радиода ақпаратты тасымалдаушылар:

- A) Бейнеқатар
- B) Аудио
- C) Музыка
- D) Кескін
- E) Интернет
- F) Модем
- G) Шулар

12. Бұқаралық ақпараттар ағынының негізгі бөлігін құрайтын мәтіндер:

- A) Фактологиялық ақпараттар
- B) Талдамалы жанрлар
- C) Көркем-публицистикалық жанрлар
- D) Жедел ақпарат
- E) Журналистік зерттеу
- F) Ақпараттық жанрлар

13. Ақпарат көзі:

- A) Ақпарат агенттіктері хабарламалары
- B) Тарихи құжаттар, статистикалық деректер, әкімшілік орындардың шешім-жарлықтары, заңдары
- C) Телевизия және радио хабарлары
- D) Сыбыс, өсек-аяң
- E) Журналистер, саясатшылар, жазушылар, өнер адамдары
- F) Интернет, телефон, дәстүрлі хат
- G) Жаратылыс және әлеуметтік орта

14. Журналистің «міндеті» және олардың жиынтық сипаты:

- A) Логикалық қайшы пікір білдіру
- B) Қоғамдық пікір қалыптастыру
- C) Мемлекеттік мүддеге қайшы болу
- D) Мемлекеттік заңдарға өзгерістер еңгізу
- E) Есірткіні насихаттау
- F) Фактілер мен цифрлардың дәлдігін сақтау
- G) Ақпарат алу мен тарату құқығы

15. «Мақала» түсінігі шыққан латынның «articulus» деген сөзінен шыққан, мағынасы:

- A) Оқиға
- B) Қорытынды
- C) Бөлшек
- D) Әңгімелеу
- E) Буын
- F) Деңгей немесе саты

16. В.В.Ворошиловтың пікірінше мақала мәтінінің құрылымы:

- A) Портреттік суреттеме
- B) Жағдайлар кешені
- C) Психологиялық талдау
- D) Дәлелдер жүйесі
- E) Эмоциалы лексика
- F) Талқылау мен түйін
- G) Репортаж тұрғысында баяндау

17. Газет очеркін типтендіретін көркем құралдар:

- A) Пейзаж
- B) Музыка
- C) Әуен
- D) Шулар
- E) Бейнеқатар
- F) Арнаулы эффектілер

18. Памфлеттің көркем бастауы:

- A) Сарказм стилінде
- B) Арнаулы эффектілер
- C) Биржа мәліметтері
- D) Көркем тілді
- E) Ашулы экспрессия

19. Журналистік шығарманың композициялық құрылымы:

- A) Аргумент немесе әрекеттің дамытылуы
- B) Проблеманың қойылуы
- C) Түрлі-түсті, солғын және тік композиция
- D) Бейнелі қатар
- E) Қайталанған тақырыптардың түрлерін өзгертуі
- F) Өзара әсер ететін және бір-бірімен байланыстағы бейнелеуіш құралдар кешені

20. Эссе жанрындағы туындылар көбіне жарық көретін басылымдар:

- A) "Қазақ әдебиеті" газеті
- B) "Экономика" газеті
- C) "Қазақ спорты" газеті
- D) "Үркер" журналы
- E) "Жұлдыз" журналы

21. Эссе жанры:

- A) Хронологиялық тәртіппен ерекшеленеді
- B) Белгілі бір уақыт аралығында орын алған оқиғаларға баға береді
- C) Халықтың көңілін көтеретін тақырыпқа жасалады
- D) Автордың жазу стилі мен ойлау қабілетіне байланысты
- E) Жеделдігімен ерекшеленеді
- F) Ғылыми жаңалықты түсіндіру мақсатында жасалады

22. Әнуар Әлімжановтың очерктері:

- A) Индия очерктері
- B) Канада әсерлері
- C) Рақымжан Қошқарбаев туралы
- D) Қоңырау теңіз
- E) Дихан туралы аңыз

23. Профессор М. К. Барманқұловтың пікірінше репортаж:

- A) Оқиғаны көзбен көрген тілшінің жедел, объективті әрі әсерлі әңгімесі
- B) Ақпараттық материал
- C) Оқиға өтіп кеткеннен кейін тілшінің көрермендер әңгімесін тілге тиек етуі
- D) Корреспонденцияның оперативті, жедел түрі
- E) Оқиға болмай тұрып, алдын-ала дайындалған мәтін
- F) Болған оқиғаны интернет дерегіне сүйеніп жазу

24. Профессор К. Қамзиннің пікірінше «очерк» терминінің бастауы:

- A) Жағдаят
- B) Жалпылау
- C) Бағалау
- D) Тарих
- E) Жобалау
- F) Сызбасын түсіру
- G) Жанар

25. Қоғамдық пікірді бақылау функциялары:

- A) Саяси жағдайды өзгерту
- B) Белгілі бір проблеманы шеше алатын тұлғаларға әсер ету
- C) Тұлғаны қалыптастыру
- D) Мемлекеттік құрылымдардың бастылығынан қорғау
- E) Белгілі бір қарым қатынас құру
- F) Бұқаралық санаға әсер ету
- G) Заттарға деген шынайы қарым қатынасты көрсету

**Қазіргі журналистиканың жанрлық түрі мен қызметі  
ПӘНІ БОЙЫНША  
СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ**

## Телерадиожурналистика

1. Қазақстан әуе кеңістігіндегі форматты радиолар:

- A) Almatech Radio
- B) Авторадио
- C) Lav-радио»
- D) Русское NS
- E) Радио Umax FM
- F) «Радио Хит FM
- G) Радио Classic

2. 1932 жылы Бүкілодақтық радиокомитетке енгізілген өзгеріс:

- A) сатиралық хабарлар
- B) әдеби хабарлар
- C) деректер жинау
- D) ақпаратты әзірлеу
- E) драмалық

3. Қазақ радиосындағы «Алтын қордың» жиналу жолдары:

- A) Оқиға орнында сөйлеген сөздердің жиынтығы арқылы
- B) Дәстүрлі әндер жинағы негізінде
- C) Орындаушының жеке мұрағаттары арқылы
- D) Күнделікті айдарларға, циклдерге, серияларға топтасқан әңгімелер негізінде
- E) Корреспонденттің жиналған материалдары арқылы

4. Стендап түсіру барысында тілшінің назарына алатын жайттар:

- A) Төңкерілген пирамиданы қолдану
- B) Сілтеме қолдану
- C) Стендаптағы мәтін пафоспен оқылады
- D) Стендап мәтінін жаттап алудың қажеті жоқ
- E) Тілшінің танымал болуы
- F) Стендап басында және соңында 5 секундтық кідіріс жасау

5. Телерепортаж белгілері:

- A) Ақпараттың саяси, ғылыми немесе мәдени өмірге арналуы
- B) Шынайы өмірді сол күйінде көрсетеді
- C) Уақыт өтсе де маңыздылығы жойылмайды
- D) Репортердің субъективті қабылдауы алдыңғы қатарға шығады
- E) Тек тәжірибелі репортерлер жүргізе алады
- F) Сценарий бойынша өтуі
- G) Репортер жеке көзқарасына сүйене отырып әртүрлі фактіні топтастырады

6. Радионың деректі-көркем жанрлары:

- A) заметка
- B) репортаж
- C) радиоәңгіме
- D) фельетон
- E) радиоүндесу
- F) радиокомпозиция
- G) радиоочерк

7. Радионың деректі-көркем жанрлары:

- A) Радиорепортаж
- B) Радиоочерк
- C) Радиофельетон
- D) Радиоәңгімелесу
- E) Радиокомпозиция
- F) Радиоесеп
- G) Радиошолу

8. Тележурналистиканың негізгі құралы:

- A) Юмор
- B) Кодировка
- C) Табиғи дыбыстар
- D) Сөз
- E) Жарнама
- F) Музыка

9. Радиодағы сымсыз байланыс жасау тарихындағы ұлы есімдер:

- A) А.Ковалев
- B) Р.Иоффе
- C) Г.Маркони
- D) М.Зарва
- E) К.Механов
- F) А.Музыря

10. Кәсіби шығармашылықтың қайнар көзі:

- A) Бақ
- B) Еңбек
- C) Арнаулы білім
- D) Машық
- E) Талап



11. Журналистік зерттеуге тән белгілер:

- A) Әлеуметтік субъектілер іс-әрекетіне араласу
- B) Дайындаған материалдардың әдеби жағынан қысқа әрі анық құрылуы
- C) Қоғамдық сананы билеп-төстеуге ұмтылған саясатты көрсету
- D) Зерттеліп отырған тақырыптың жан-жақты ашылуы
- E) Фактографиялық нақтылау
- F) Өзекті мәселенің себебін терең, жан-жақты, объективті талқылау

12. Радиожурналистика жанрының өзіндік дыбыстық сипаты мен компоненттері:

- A) Репортердің әңгімесі
- B) Ақпарат құпиялығы
- C) Тұлғалық ерекшеліктер
- D) Тікелей эфирді жүргізудегі шеберлік
- E) Таспаға жазылуы
- F) Автордың түпкі ойы

13. БАҚ-тың жүйелік байланысының графикалық үлгісі:

- A) Арна
- B) Шығарма
- C) Жарнама
- D) Хабар хронометражы
- E) Көркем мәтін

14. Радиосұхбат ерекшеліктері:

- A) Сұхбатты журналистке таспаға жазып алу қиынға түседі
- B) Саяси тұлғалар жайлы ақпарат тартуға тыйым салынған
- C) Сұхбаттасушыны таңдап алуда қатаңдық таныту
- D) Бұқаралық ақпарат құралдары өкілдерінің қатысуымен өткізіледі
- E) Мақсат - қызықты, маңызды ақпарат алу
- F) Журналистке сұхбатқа алдын ала дайындық қажет

15. Сұхбаттың ақпараттық түрлері:

- A) Сұхбат-хабарлама
- B) Талдамалы сұхбат
- C) Сауалдама-сұхбат
- D) Қосақталған сұхбат
- E) Таңдаулы сұхбат

16. Телевизия режиссері қызметін анықтайтын сипат:

- A) Телеөнім идеясын айқындайды
- B) Жасалып жатқан материалдың образдық қатарын түзеді, эмоциялық әр беруші құралдарды іздеп қарастырады
- C) Аудиторияның қажетсініп отырған мәселесін қозғайды
- D) Шынайы типтік деректерді сұрыптау жолымен типтік образдар жасайды
- E) Шығарманың сахналық, экрандық шешімін жасайды

17. Телеочерк белгілері:

- A) Мазмұны құрғақ деректерге бағынбайды
- B) Кадр сыртындағы мәтін пафоспен оқылады
- C) Жедел түсіріледі
- D) Оқиға объектісін тілші өзі таңдайды
- E) Аудиторияның әлеуметтік деңгейі ескеріледі
- F) Сценарий бойынша өтуі маңызды емес

18. Микрофондар қолданылу қызметіне қарай бөлінеді:

- A) Хром ұнтақты
- B) Темір қосындысы бар – феррафон
- C) Жер қабатындағы дыбысты жазатын құрал - геофон
- D) Көмір ұнтақты
- E) Радиотелеграфия
- F) Ауадағы дыбысты жазатын құрал – микрофон
- G) Су асты тербелісін жазатын құралдар – гидрофон

19. Радиобайланыста қолданылатын толқындар атауы:

- A) Әуедегі толқын
- B) Ұзын толқын
- C) Қатерлі толқын
- D) Ультракысқа толқын
- E) Шағылған толқын
- F) Орта толқын

20. Тележурналистиканың функциялары:

- A) Халықтық
- B) Мәдени-ағартушылық
- C) Сараптамалық
- D) Танымалдық
- E) Мемлекеттік
- F) Әлеуметтік-басқарушылық

21. Эфирдегі ашық пікірталастың тиімділігі:

- A) Халықтың ақпарат алу және талдау мүмкіндігі молайтады
- B) Белгілі бір ұстанымды танытады
- C) Ақпаратты беру және қабылдау әдістеріне байланысты
- D) Мәселенің күшті және әлсіз тұстарын айқындауға көмектеседі
- E) Жан-жақты ақпарат беріледі

22. Телехабарларды жасаушы ұжым мүшелері мыналарға көңіл бөлуі керек:

- A) Шынайылық, табиғилық қасиеттер өте қажет
- B) Эфир мәдениеті толыққанды көріне алуы керек
- C) Жарнама уақытын азайту
- D) Көрермен сұранысымен санасу, зерттеу қажет
- E) Принципшіл болу

23. Стюарт Хайдтың тележурналистке қойған талаптары:

- A) Кітапхана жұмысынан түрліше анықтамаларды қолдануға машықтану
- B) Сайт материалдарымен жұмыс істей білу
- C) Авторлық бағдарлама жүргізуі міндетті
- D) Түрлі ұйымдардың жұмысын жете білу
- E) Телевизия мен радиода жұмыс істеу ерекшеліктерін жан-жақты игеру
- F) Бір шетел тілін түбегейлі білу
- G) Редактормен жақсы-қарым қатынас орната білу

24. 1950 ж. телевизия пайда болған мемлекеттер:

- A) АҚШ
- B) Норвегия
- C) Венгрия
- D) КСРО
- E) Франция
- F) Бельгия
- G) Австрия

25. Дыбыс процестеріне жататын міндеттер:

A) Дыбыс тербелістерін біріктіру

B) Радиотуындының жиынтық композициясын жасау

C) Тұрақты токты тоқтату

D) Кадрдан тыс дауысты жазу

E) Музыкалық хабардың сан-салалығын қамтамасыз ету

F) Радиотарату ісін автоматтандыру

G) Цифрлы сигнал сапасы

**Телерадиожурналистика  
ПӘНІ БОЙЫНША  
СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ**

**Интернет – журналистика және жаңа медиа**

1. Веб-жоба келесідей компоненттермен анықталады:

- A) Құрылтайшы
- B) Информатика
- C) Контент
- D) Бейнематериал
- E) Редактор

2. Телеарна сайттары:

- A) capital.kz
- B) zakon.kz
- C) 24.kz
- D) szh.kz
- E) 365info.kz
- F) aikyn.kz

3. Фотоблог ұғымы:

- A) Мультимедиялық блогтың танымал түрі
- B) Контентінде аса маңызды ақпарат болмайтын блогтың шағын түрі
- C) Белгілі бір іс-әрекетке байланысты көпшіліктің реакциясын қадағалау мақсатында жүргізілетін блог
- D) Негізгі контенті басқа блогтардан алынған дәйексөздер
- E) Негізінен RSS арнасы болуы тиіс блог
- F) Блог-қызмет күшімен жүргізілетін блог

4. PS.kz сайтының қызметі:

- A) ойын ойнау
- B) туризмдік қызмет көрсету
- C) бос атауларды тексеру.
- D) мәліметтерді сақтау
- E) файл көшіру
- F) сурет салу

5. Форум:

- A) тіркелуге арналған бет
- B) қонақтардың белгілі-бір сұрақты талқылауы
- C) ақпаратты салу айдары
- D) техникалық ақаулар жайлы мәлімет беру
- E) суреттерді өзгертуге арналған бет
- F) сөйлесу алаңы
- G) өлең және суреттер алмасу

6. Редакциялау ұғымының негізгі мәні:

- A) мәтінді түзету
- B) материалды басылымға дайындау
- C) баға беру
- D) рецензия жазу
- E) пікір білдіру
- F) ой қосып, алу
- G) формасын өзгерту

7. Блогтың функциялары:

- A) ғылыми
- B) коммуникативтік
- C) ақпараттық
- D) музыкалық
- E) ғұмырнамалық
- F) мәтіндік
- G) презентациялық

8. Веб-журналистикадағы «Дыбыс»-тың рөлі:

- A) мәтінді әсерлі етеді
- B) жай бір қосымша рөл ретінде қолданылады
- C) ақпаратқа түсініктеме береді
- D) деректерді растайды
- E) мұрағат ретінде пайдаланады
- F) суреттерде және де видеосюжеттерде қолдануға болады
- G) эмоционалды түрде

9. Веб-күнделік жүргізілетін сайттар:

- A) qazaq.kz
- B) sanaq.kz
- C) BNews.kz
- D) kerekinfo.kz
- E) massaget.kz
- F) el.kz
- G) blogtime.kz

10. Корпоротивтік ғаламтор беттері:

- A) <http://www.massaget.kz/>
- B) <http://bilimsite.kz/>
- C) <http://www.enu.kz/>
- D) <http://www.kaznu.kz/>
- E) <http://ustaz.kz/>
- F) <http://www.bloqtime.kz/>
- G) <http://www.aitaber.kz/>

11. Vuvox атқаратын қызметі:

- A) карта құру
- B) видеоконтенттен презентация жасау
- C) диаграммалар құру
- D) мәліметтерді фильтрден өткізу
- E) интернетке жіберу

12. КТК телеарнасының сипаттамасы:

- A) 1991 жылы алғаш эфирге шықты
- B) Ресей телеарнасы
- C) Арна продюсері Н.Дәуітәлі
- D) Тек шетелдік жаңалықтарға арналған
- E) Веб - сайтты онлайн режимінде бағдарламаларын көрсетеді

13. «Қазконтент» компаниясының жасаған ең ірі интернет жобалары:

- A) massagan.com
- B) baq.kz
- C) e-history.kz
- D) aikyn.kz
- E) adebiportal.kz
- F) egemen.kz

14. HTML код құрылымы:

- A) GML тегі
- B) SGML тегі
- C) head тегі
- D) linked тегі
- E) html тегі
- F) CERN тегі
- G) navigate тегі

15. Веб - корректор:

- A) контрасты анықтайтын маман
- B) пропорцияларды білетін
- C) веб-сайт жұмысын білетін
- D) стилистикалық сауаты бар адам
- E) орфографияны меңгерген

16. Флеш технологиясының негізі:

- A) Ортақ белгідегі графика
- B) Мұрағаттарды орналастыру
- C) Дыбыстық безендіру
- D) Ақпарат алмасу
- E) Деректерді жинау
- F) Анимация түрлері
- G) Векторлық графика

17. Ақпараттық қауіпсіздіктегі қауіп түрлері:

- A) Ақпараттың қатынау қолайлығын бұзатын қауіптер
- B) Ақпараттың жинақтылығын бұзатын қауіптер
- C) Ақпараттың конфиденциалдығын бұзатын қауіптер
- D) Ақпараттың түрін бұзатын қауіптер
- E) Ақпаратты бұзбайтын

18. «Нұр Медиа» холдингінің басылымдары мен сайттары:

- A) «Айқын»- aikyn.kz
- B) «Жас Алаш»- zhasalash.kz
- C) «Ақ желкен»- zhasorken.kz
- D) «Ұлан»- zhasorken.kz
- E) «Литер»- liter.kz
- F) «Түркістан»- turkystan.kz

19. «Арна Медиа» холдингінің БАҚ сайттары:

- A) akikat.kazgazeta.kz
- B) khabar.kz
- C) kazpravda.kz
- D) mysl.kz
- E) egemen.kz
- F) anatili.kz

20. Журналистер жаңа медианы қарастырады:

- A) Дәстүрлі медианы толықтай жойып жіберді
- B) Қарым-қатынас жасау құралы
- C) Журналистиканың дамуына еш үлесі жоқ
- D) Журналистердің жұмысы азая түсті
- E) Жаңа ой-пікірлер, жаңа қоғамдық бірлестік, жаңа журналистика
- F) Кез-келген жерде әлемдік ақпаратқа қол жеткізу



21. Канадалық ғалым М. Маклюэн зерттеуіндегі «Гуттенберг ғаламшары» құбылысының негізгі тұжырымдамалары:

- A) Баспа таңбасының орнына ақпарат алмасу бірлігі ретінде қайтадан визуалды образ келе бастады
- B) Жойылған байланыс, қашықтықтан байланысудың басым болуы күмән тудырады
- C) Ақпараттық нарықты құру мен оның қарқынды өсуін қадағалаудың қажеті шамалы
- D) Ғаламдық ақпараттық жүйелердің таралуы мүмкін емес
- E) Ақпаратты экономикалық ресурс және жалпы тұтыну заты ретінде пайдаланбау қажет
- F) Экономикалық байланыс пен қарым-қатынаста тауар алмасудан гөрі, білім алмасу пішініне өту маңызды

22. Дигитализация түсінігінің анықтамасы:

- A) Веб-шолушы қызметін атқарады, дәстүрлі журналистикада кездесе бермейтін жанр түрі
- B) Ақпаратқа кез келген электронды коммуникация арнасы арқылы жеңіл «тасымалдануға» мүмкіндіктің берілуі
- C) Ғаламтор, сандық форматтының арқасында медиа өнімдер кез келген шекарадан аса алатын, ерекше ақпараттық және коммуникациялық ортаның пайда болуы
- D) Ғаламторда ұсынылған мол ақпараттарға үнемі тосқауыл қояды
- E) БАҚ-тың барлық формаларының – мәтіндік, графикалық, дыбыстық мазмұнының заманауи компьютерлерге таныс, сандық форматқа аударылуы

23. Adobe Page Maker бағдарламасының сипаты:

- A) мәтіндік және графикалық макет жасау жүйесі
- B) мақала жазу
- C) тіл үйрету
- D) басылым дизайнын жасауға бағытталған
- E) алғашқы баспалық жүйе

24. Google adwords қызметінің сипаты:

- A) сайтыңызға сілтеме бар контексттік жарнамаларды көрсету қызметі
- B) рейтингтік сараптама мүмкін емес
- C) мониторинг жүргізе алмайсыз
- D) статистика жүргізе алмайсыз
- E) google іздеу жүйесімен келісімшарт негізінде жұмыс істейді
- F) қызмет панелін басқару

25. Журналистерге онлайн диаграмма құруға арналған сайттар:

A) <http://graphing.ru/>

B) <http://spaces.msn.com>

C) <https://www.thematic.co>

D) <http://fotoforensics.com/>

E) <http://www.onlinecharts.ru/>

**Интернет – журналистика және жаңа медиа  
ПӘНІ БОЙЫНША  
СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ**